

## **מבחר שאלות לבחינות בגרות בספרות בפרק "סיפור קצר"**

1. ציין שלושה ניגודים בין דמויות ו/או בין מצבים, מתוך סיפור קצר שלמדת. הסבר מהי תרומתם של הניגודים לבניית משמעות היצירה.
2. אחד ממאפייני הסיפור הקצר הוא שיש בו פרטים רבים הטעונים משמעות סמלית. הדגם טענה זו על פי סיפור קצר שלמדת.
3. הסיפור הקצר מתמקד בדרך-כלל במרכיב מרכזי אחד ומבליט אותו (כגון: דמות, אירוע, קונפליקט, רעיון מרכזי). בחר באחת היצירות שלמדת: תאר את המרכיב המרכזי בו, והסבר את תפקידו ביצירה.
4. הסיפור הקצר למרות היקפו המצומצם יחסית, מאפשר עיצוב של חוויות נפש מורכבות על-ידי שימוש באמצעים שונים (כמו: השיח הפנימי, החלום, התקבולת, תאורי טבע, מוטיבים). בחר בסיפור קצר שלמדת, והסבר כיצד מעוצבות חוויות הנפש המשתקפות בסיפור. התייחס בתשובתך לשתי דרכי עיצוב.
5. ביצירת עגנון מוצאים לעתים תכופות שם של דמות, המשמש כאמצעי לשרטוט דיוקנה ולגילוי עולמה הפנימי. בחר בדמות אחת או שתי דמויות מתוך סיפור אחד של עגנון שלמדת, והוכח טענה זו.
6. מהו המשגה או מהי ההחמצה במהלך העלילה באחת מיצירותיו של עגנון שלמדת? מהן התוצאות הרגשיות והמסקנות הערכיות, הנובעות ממשגה זה (או החמצה זו)?
7. מצבי מצוקה ורגעי משבר מחייבים את הגיבור להתוודע אל האמת הפנימית שלו. דון בקביעה זו על-פי סיפור קצר שלמדת, הסבר והדגם.
8. בסיפורים רבים, משבר בחייה של דמות מביא לשינוי בתודעת הדמות ו/או בהתנהגותה. בחר בסיפור קצר אחד שבו מתוארת דמות העוברת משבר. כתוב מהו המשבר, ותאר את השינוי שחל בדמות בעקבות המשבר.
9. בחר בסיפור קצר שלמדת שבו גבור מרכזי עובר תהליך של קבלת דין, השלמה או פיוס. תאר תהליך זה, והסבר כיצד הוא מעוצב.
10. דמויות רבות בסיפור הקצר מבינות את המציאות באופן מוטעה. בחר בסיפור אחד שלמדת, והסבר במה מתבטאת ההבנה המוטעית של הדמות את המציאות. הסבר והדגם מה הן התוצאות של הבנה זו.
11. מה מאפיין את עמדתה של דמות מרכזית בסיפור קצר שלמדת כלפי נסיבות חייה וכלפי גורלה: השלמה, כניעה, היסוס, ביקורתיות, מרדנות, עמדה אחרת? הסבר והדגם את דבריך.

12. בחר בסיפור קצר שלמדת שבו מושפעת הדמות המרכזית מאירוע שהתרחש בעבר. תאר אירוע זה, והסבר כיצד הוא משפיע על התנהגותה של הדמות.
13. בחר בסיפור קצר המתאר חוויה של פרידה או של עמידה מול המוות.
- (א) באיזה שלב של העלילה ממוקמת חוויה זו, ומהי תרומתו של מיקום זה לפיתוח העלילה?
- (ב) כיצד מאירה חוויה זו את הדמות/יות הקשורה/ות בה?
14. בחר בסיפור קצר שלמדת שבו משתמעת ביקורת על תכונות אנושיות או על תופעות חברתיות. הסבר מהי הביקורת המשתמעת, ותאר כיצד היא באה לידי ביטוי.
15. סיפורים רבים מתארים אירועים החורגים משגרת היומיום. בחר בסיפור קצר אחד, והסבר אילו אירועים הפכו את השגרה, וכיצד השפיעו אירועים אלה על דפוסי ההתנהגות של הדמויות המרכזיות ועל ההבנה שלהן את עצמן.
16. בחר בסיפור קצר שלמדת, תאר את המאבק החיצוני או הפנימי של הדמות המרכזית (למשל: מאבק בין דמויות או מאבק עם רגשות סותרים). בתשובתך התייחס גם לדרכי העיצוב של המאבק בסיפור.
17. משגה או חסר (חומרי, רגשי, ערכי) מניעים עלילותיהן של יצירות ספרות רבות. האם קביעה זו נכונה לגבי סיפור קצר שלמדת? הסבר והדגם.
18. שילוב של גורמים נפשיים וגורמים חברתיים משפיע על התנהגות הדמות, על פעילותה ומחדליה. דון בהשפעתם המשולבת של גורמים אלה על פעולותיה ועל מחדליה של דמות מרכזית בסיפור קצר שלמדת. הסבר והדגם.
19. בחר בסיפור קצר שבו פגישה חשובה מגלה לדמות מרכזית דברים חדשים על עצמה או גורמת לשינוי בחייה. תאר את הפגישה, והסבר את השפעותיה על הדמות.
20. למרחב (מקום, סביבה) ולזמן (כמו: תקופה היסטורית, עונות שנה, חלקי יממה) יכולים להיות תפקידים שונים בסיפור, למשל: הם יכולים לשמש רקע להתרחשויות, הם יכולים לשאת משמעות סמלית. בחר בסיפור קצר שלמדת והסבר את התפקיד של המרחב ו\ או של הזמן בסיפור.
21. תאר את הפתיחה בסיפור שלמדת והסבר את תפקיד(י) הפתיחה של הסיפור. בתשובתך התייחס לקשר של הפתיחה אל המרכיבים הבאים: הנושא, העלילה, הדמויות והאווירה. הסבר

והדגם.

22. סיום סגור פותר את כל השאלות והתסבוכות שהוצגו במהלכו של הסיפור, ואילו סיום פתוח

אינו פותר את כל הבעיות שעלו במהלך היצירה. בחר בסיפור קצר שלמדת ותאר את סיומו: האם הוא סגור או פתוח? נמק והסבר את דבריך תוך התייחסות להגדרה שלמעלה.

23. תאר את הבעיה המרכזית המועלית באחד הסיפורים. האם בעיה זו נפתרת בסיפור?

הסבר והדגם.

24. בחר סיפור קצר שבו דמות מרכזית מגשימה את מאוויה, משיגה את מטרתה, או נאלצת לוותר עלייהם. התייחס גם לנסיבות המשפיעות על אופן פעולתה של הדמות. הסבר והדגם.

25. בחר בסיפור קצר שלמדת שבמרכזו דמות הרחוקה מעולמך, למשל: בגילה, בתקופתה, בסביבתה החברתית. מה גורם לך להרגיש כלפיה יחס של הבנה / הזדהות, יחס של ריחוק או יחס שמעורבים בו הזדהות וריחוק? הסבר והדגם.

26. מעשי עוול שונים עומדים במרכזם של סיפורים רבים, ומשקפים מצב מוסרי-חברתי לקוי. בחר בסיפור שבמרכזו מעשה עוול, תאר את העוול, והסבר מהו המצב הלקוי שהוא משקף.

27. בסיפורים רבים מתואר מצב של זרות וניכור בין בני אדם. כיצד מצב כזה בא לידי ביטוי בסיפור שללמדת? הסבר אם המצב הזה מוצג בסיפור כחסר מוצא או נרמזת אפשרות לתיקונו.

28. הסבר והדגם מדוע סיפור קצר שלמדת עורר בך עניין ומחשבה. בסס דבריך על שניים מן המרכיבים האלה: סקרנות כיצד תתפתח העלילה, דמות בסיפור, רלוונטיות לחינוך, סגנון הסיפור, משמעות הסיפור.

29. ציין שלושה ניגודים בין דמויות ולא בין מצבים באחד מסיפורי עגנון שללמדת..

הסבר מה תרומתם של הניגודים שצינת לבניית משמעות היצירה.

30. חלום בדמי כבוד \גראמו מנגיסטו הסבר והדגם כיצד מפגש בין תרבויות בא לידי ביטוי בסיפור זה. בתשובתך כתוב גם על שתיים מדרכי העיצוב של מפגש זה.